

Hannu Mäkelä

Ääni
joka etsi
Laulua

Ääni joka etsii laulua

Hannu Mäkelä

eLibris Media Oy

Tekstin copyright: Hannu Mäkelä

Kannen kuva ja copyright: Marika Maijala

ISBN 978-952-93-1012-8 (PDF)

ISBN 978-952-93-1013-5 (EPUB)

EPUB konversio: eLibris Media Oy

www.eLibris.fi / www.eLibrisMedia.fi

Hannu Mäkelä

Ääni joka etsi Laulua

Kertomus lapsille ja aikuisille

1.

Sumuisen vuoren syvässä rotkossa asui Ääni. Rotkon seinämiin olivat vesi, tuuli ja aika kaivaneet kuoppia ja luolia ja yhdestä tällaisesta luolasta löytyi Äänen koti. Se oli oikea koti, sillä paitsi seiniä ja kattoa, siihen oli laitettu myös ovi. Ja mikä vielä parempaa: iso sammalvuodekin, jolla Ääni lepäsi mielellään, kun väsyi.

Koska mitään erityistä tekemistä rotkossa ei ollut, Ääntä väsytti lähes aina. Ja niinpä Ääni nukkui. Mitäpä muuta Ääni olisi saatanutkaan tehdä, sillä kaikkialla rotkon pohjalla asui sen kanssa myös suuri hiljaisuus. Melkein pystysuorat rinteet oli karhunsammal vuorannut missä oli voinut ja sammal vaimensi tehokkaasti maailman hälyä.

Ylhäällä maan pinnalla rotkoa reunusti juuri sillä kohdalla myös kymmenkunta vanhaa koivua sekä tiuha pensasrivistö. Niinpä auringon valokaan ei koskaan päässyt tunkeutumaan rotkon pohjalle. Ei edes tuulen suhina koivujen latvuksissa kantautunut alas

asti, vaan uupui matkallaan ja muuttui joko mykäksi tai muuten vain haipui pois.

Aivan täydellistä ei hiljaisuus sentään ollut: rotkon pohjalla juoksi pieni puro keväisin, kun lumi sulii. Ja Ääni kuuli puron puhelun myös silloin, kun satoi rankemmin, varsinkin syksyllä. Se oli musiikkia, jonka soinnut Ääni oli oppinut jo kauan sitten, ja jonka tahdissa se aikansa kuluksi hyräili.

Tämä hyräily, muutamien solisevien äänten vaihteleva toisto, oli Äänen huveista paitsi paras, myös ainoa. Mutta se riitti jo pitämään Ääntä hengissä, koska muutakaan iloa sillä ei ollut. Aina kun Ääni hyräili, sille tuli vähän parempi mieli.

2.

Puron pulputus oli lääkettä siihen yksinäisyyteen, jota Ääni tunsi, vaikkei se itse tiennytkään, mikä sitä oikein vaivasi. Olihan se ollut omassa sammalluolassaan yksin syntymästään saakka, siltä Äänestä ainakin tuntui. Mitään muuta muistoa kuin puron solina ei lapsuudesta ollut jäänyt sen mieleen.

Sanat 'lapsuus' ja 'syntymä' saivat Äänen mietteisiin. Mistä ne olivat tulleet tutuiksi?

Vastaus oli piankin selvillä: sanomalehdistä, joita näköalaa ihastelemaan kiivenneet piittaamattomat matkailijat niin usein jättävät jälkeensä muiden roskien mukana. Sade oli niitä liottanut, aurinko kuivattanut ja tuuli irrottanut lehtiä ja lennättänyt rotkon pohjalle; ne putosivat sinne kuin vainajien valtakuntaan. Mutta vaikka lehdet olivat lopulta hapertuneet täysin ja maatuneet mullaksi, sanat olivat jatkaneet elämäänsä. Ihminen syntyi, eli aikansa ja kuoli lopulta, sen Ääni oli lehdistä oppinut; niinpä Äänenkin oli täytynyt syntyä joskus ja Äänelläkin oli siten joskus varmuudella ollut äiti? Olihan Ääni myös jonkinlainen ihminen, tätä mieltä se ainakin

itse oli. Myös Ääni oli ollut lapsi, myös sillä täytyi olla vanhemmat jossain.

Tästä toiveestaan Ääni piti itsepintaisesti kiinni. Oli ollut äiti, isäkin - ehkä Ääni vielä löytäisi heidät? Mutta millaisia nämä olivat, sitä Ääni ei tiennyt. Itsensä lisäksi se ei tähänastisen elämänsä aikana ollut tavannut ketään kaltaistaan.

3.

Jotain Ääni vanhemmistaan saattoi aavistaa, olihan lehdissä ollut myös kuvia, joita Ääni oli katsellut. Lapsi muistuttaa usein vanhempiaan. Äänikin oli verrannut lehden kuvia ja kasvojaan toisiinsa. Kasvonsa Ääni taas saattoi nähdä päivän vähiten hämyisenä hetkenä nähdä puron suvantokohdassa, kun sadeaika oli loppunut ja hidastanut puron juoksua, niin että veden pinta pysyi lähes

tyynenä ja heijasti Äänen kuvan lisäksi sen pienen kaistaleen taivasta, joka rotkon pohjalle lankesi.

Äänen kasvot muistuttivat ihmisten kuvia, ainakin hieman. Mutta ehkä kasvot kuuluivatkin purolle, joka heijastuksen antoi? Ääni kuvitteli mielessään kaikenlaista ja antoi ajatustensa nytkin tulla ja mennä. Niin se tuli vähitellen pitäneeksi äitinään puroa ja kaikkea sitä vettä, joka antoi sille itselleenkin elämän.

Joka tapauksessa Ääni tiesi, että oli olemassa, että se eli. Ja elävän tehtävänä on elää. Sitä Äänikin edelleen halusi. Vettä Ääni joi, kun tuli jano, se jo melkein riitti pitämään Ääntä hengissä luonnon antimien keralla. Kun

puro virtasi ja solahteli, Äänestä tuntui kuin äiti olisi siinä puhellut, lohduttanut häntä. Isäkseen Ääni taas kuvitteli auringon, koska kaipasi sen kalpeaa, kaukaista ja jotenkin kutsuvaa loistetta.

Talvisin tuntui kuin kaikki valo olisi kadonnut, ja sen myötä myös Äänen vanhemmat: puro vaikeni ja valo katosi. Mutta toisin oli kesäisin. Silloin auringon valoa riitti kaikkialle niin, että rotkon yllekin levittäytyi kuin vaalea, joskus puhtaansininen katto. Äänen koti muuttui teltaksi, jossa oli kevyt olla hengittää. Ylös valoon katsoessaan Ääni tunsi silloin outoa kaipausta, joka ajan myötä vain kasvoi.

4.

Kerran vuodessa, aivan alkukesän taitteessa, saattoi jopa rotkon pohjalla selvästi nähdä eteensä. Kesäkuun lopulla valo vahvistui niin, että rotkon ahdas maailmakin laajeni. Joskus valon katsominen teki melkein kipeää, kun Ääni käänsi katseensa ylös sinne mistä valo sen päälle putosi. Auringon käsittämätön loiste veti Ääntä puoleensa; yön hämyharsojen läpikin se tuntui joskus kuultavan kultaa. Eikä

vain valo, myös auringon lämpö houkutteli Ääntä.

Äiti oli aina läsnä, puro pysyi, vaikkei aina puhellut. Mutta Äänen isä eli aurinko oli oikukkaampi. Auringon lämmön voimasta Ääni oli saanut aavistuksen silloin, kun oli kerran kuin huomaamatta lähtenyt kapuamaan rotkosta kohti valoa. Sellainen ei koskaan ennen ollut tullut sen mieleen, mutta nyt silloin se ei ollut voinut tunteelleen mitään; niin lujasti oli outo kiihko saanut siitä otteen. Ääni oli kiivennyt ja kiivennyt, ja löytänyt jalansijaa niin kallionkoloista kuin pensaitten oksista ja juurista. Muutaman kerran se oli ollut jopa

vähällä pudota, mutta lopulta se oli päässyt kuin vahingossa rotkon reunalle.

Siellä ylhäällä Ääntä oli heti alkanut huimata, sillä kaikki oli ollut uutta ja pelottavaa, aivan liian kirkastakin. Valo oli sokaissut Äänen silmät ja tuulen suhu täyttänyt sen korvat ukkosen jylinän tavoin. Pelästynyt Ääni oli heti kiireen vilkkaa palannut kotiinsa.

Mutta kun on kerran tehnyt jotain uutta, sen tahtoo usein toistaa. Näin kävi Äänenkin kanssa. Niin voimakas oli sen kaiho, niin kiihkeä Äänen halu saada osansa auringon lämmöstä, että Ääni voitti pelon tunteensa.

5.

Koiti uusi päivä, saapui valo ja Ääni huomasi taas kiipeävänsä rotkon reunaa kohti. Tällä kertaa nousu pitkin seinämää sujui jo vähän paremmin. Kun Ääni keskittyi katsomaan vain yhteen kohtaan kerrallaan ja piti katseensa suunnattuna kohti valoa, ei eteneminen tuntunut enää yhtä vaikealta kuin ensimmäisellä kerralla. Niinpä Ääni pääsi kuin pääsikin lopulta perille. Mutta niin uupunut

Ääni yhtä kaikki oli, että kun oli keinotellut itsensä rotkon reunaman yli, se ei enää jaksanut nousta pystyyn, vaan jäi uupuneena maahan makamaan.

Pitkään Ääni lepäsi paikallaan eikä liikahtanutkaan. Se oli vain ja avasi ja sulki silmiään ja yritti hengittää rauhallisesti. Ääni hyräili ja muisteli puron solinaa, sillä juuri se oli aina rauhoittanut Äänen mielen. Ja kun se hyräili, sydän löi tahtia kuin paraskin rumpu.

Kun rummun kumeat lyönnit viimein vaimenivat, Ääni avasi varoen silmänsä ja päätti totuttautua valoon. Niin Ääni alkoi vähitellen nähdä kauemmaksi. Se huomasi olevansa korkean vuoren harjanteella, vuoren,

jonka juurella lepäsi laakso, lähes yhtä suuri ja avara kuin taivas sen yläpuolella.

Tämä näky muutti Äänen elämän. Se kyyhötti rotkonsa reunalla, piti kiinni pajun rungosta kaksin käsin ja katsoi ja katsoi. Miten aurinko lämmittikin sitä nyt. Myös isänsä Ääni oli siis viimein todella löytänyt. Mutta sen lisäksi paljon paljon muuta. Laakso pysyi paikoillaan eikä kadonnut unien ja mielikuvien tavoin. Mitä enemmän Ääni maisemaa katsoi, sitä suuremmaksi se laajeni.

6.

Äänen silmien eteen avautui avara laakso,
jonka toisella reunalla Ääni näki vuoria,
selvästi matalampia kuin tämä hänen omansa.
Laaksossa oli peltoja, joiden eriväriset vihreät
laikut ruuduttivat maisemaa. Näkyi myös
niittyjä ja aukioita ja metsiä, joissa männyt,
kuuset ja koivut kasvoivat sulassa sovussa.
Sieltä täältä taivasta peilasi järven sininen

silmä, ja leveä joki kiemurteli tyynenä aivan
Äänen kotivuoren juurella.

Vuoren laella riitti kalliota, mutta notkossa
vähän taaempana kasvoi ikimetsää, joka
humisi ja huokui. Äänen teki heti mieli alkaa
laulaa mukana, mutta vaikka se kuinka yritti,
se ei saanut toistetuksi tuulen ja puitten
puheita.

Ääni päätti olla murehtimatta sitä. Niiden
kielen se ehtisi oppia vielä. Kiirettä ei ollut,
eihän? Tämä maailma ei enää katoaisi
minnekään? Lopultakin se oli jossain muualla
kuin rotkossaan.

Kaipausta oli saanut kohteen, se oli
muuttunut todeksi. Ja totena se säilyi. Kun

Ääni oli ja ihmetteli ja katseli, maisema
vaihtui vain silloin, kun pilvet kulkivat sen yli.
Niiden varjot näyttivät suurilta mustilta
lampailta. Kaikkea tätä ihmeellistä ja uutta
Ääni saattoi nyt katsoa. Ja mikä parasta: katsoa
kaikessa rauhassa.

7.

Vähitellen Ääni näki aina vain paremmin, mitä laaksossa oli. Metsien ja peltojen keskellä näkyi erilaisia viivoja, jotka veivät jostakin jonnekin - niin kauas kuin katse suinkin kantoi. Ja maisema eli muutenkin kuin pilvien varjojen kautta, sen pinta väreili ja vaihtui, ja alhaalla maassa liikkui pieniä pisteitä sinne tänne. Ne toivat mieleen hyttyset rotkon pohjalla. Mutta kun hyttyset lensivät

päätäpähkää sinne tänne, nämä pisteet liikkuvat tarkasti viivoja ja linjoja pitkin. Ne muistuttivat muurahaisia ja viivat taas muurahaisten polkuja.

Mitä pisteet olivat, sitä Ääni ei tiennyt; jotain eläviä olentoja varmaan? Sillä tarkasti se ei voinut niitä nähdä, valon kirkkaus oli jotenkin liikaa. Ääni katseli ja tuijotti silti kuin lumottuna ja yritti ymmärtää. Ehkäpä oli mentävä niiden luo ja kysyttävä, keitä ne olivat ja miksi ja minne kulkivat? Juuri ne saattaisivat vastata Äänelle, kuka ja millainen Ääni itse oli.

Ääni katsoi ja katsoi. Jospa tuolla alhaalla liikkuvat pisteet olivat samanlaisia kuin se

itsekin, yksinäisiä ääniä, jotka kuumeisesti etsivät jotain, kenties kadonneita vanhempiaan, tai sitten kaltaisiaan, kumppaneita, jotka vasta odottivat löytämistään? Ääni ei tiennyt, miten olisi voinutkaan. Sen Ääni kuitenkin tajusi, että sen olisi jätettävä rotkonsa, lähdettävä kodistaan ja laskeuduttava vuoren rinnettä alas. Vain niin se pääsisi niiden joukkoon.

8.

Vanhemmat olivat ehkä jo löytyneet, mutta se ei enää riittänyt, päinvastoin. Mitä enemmän löytää, sitä enemmän etsii, Ääni käsitti.

Vesi oli ehkä Äänen äiti, aurinko sen isä, mutta uusia kumppaneita, samanlaisia kuin se itse, Ääni huomasi kaipaavansa nyt vielä enemmän. Ajattelemista ja katsomista oli kuitenkin yhdeksi kerraksi liikaa ja Ääntä huimasi. Vielä se ei päässyt matkaan. Piti vain

malittaa mielensä ja joskus toiste yrittää uudestaan. Laaksoon Ääni lähtisi kyllä, mutta sitä ennen oli kerättävä voimia ja uskallusta ja varmaan matkatavaroitakin.

Miten Ääni pääsi taas rotkonsa pohjalle, siitä sille ei jäänyt pienintäkään mielikuvaa.

Kotiluolassaan se joka tapauksessa laskeutui heti vuoteelleen, hengitti syvään suopursupatjansa alati lumoavaa tuoksua, painoi pään sammaltyynyyn ja uneksi kaikesta siitä mitä oli nähnyt.

Tietenkin kävi niin, että ihmeellinen maisema siirtyi Äänen uniinkiin ja alkoi elää niissä täysin omaa elämäänsä. Koitti aamu ja ilta ja tuli seuraava päivä, mutta vaikka Ääni

mitä yritti, sen oli vaikea pysytellä rauhassa kodissaan. Miten pieni ja ahdas koti äkkiä oli. Tuttu vuode oli edelleen rahkasammalen ja karhunsammalen pehmentämä, mutta nyt sen pohjapursut ja runkopajut alkoivat tuntua selässä. Miten sellaisella muhkuraisella vuoteella muka saattoi nukkua.

9.

Tämä ei ollut ainoa asia, joka Ääntä kiusasi. Kun pikkuinen kivi menee kenkään, se hiertää lopulta koko ruumista ja mieltä. Niin kävi nytkin. Rotkon rauhaa ja hiljaisuutta rikkoi edelleen vain puron ääni, mutta koska oli satanut vain vähän, se ei solissutkaan enää suloisesti oman äidin tavoin, vaan puron puhe oli pelkkää vaimeaa pulputusta, jonka tahdissa ei enää tehnyt mieli edes hyräillä.

Vielä pahempaa oli kuitenkin se, ettei Ääni enää lainkaan pitänyt siitä pehmeästä hämärästä, joka rotkon pohjalla päivisin vallitsi. Yön tumma pimeyskään ei enää suonut sen enempää lepoa, vaan levitti sydämeen outoa mustaa tuskaa siitä, että jossain ylempänä valoa oli tälläkin hetkellä enemmän. Tämä valo heijastui kuusta ja tähdistä, jotka Ääni oli joskus vilaukselta havainnut.

Kuu sai valonsa auringolta, sen Ääni oli lukenut. Lehdistä se oli käsittänyt myös, mitä tähdet olivat. Eivät pelkkiä taivaan lamppuja tai kiiltomatoja, vaan isoja taivaankappaleita, jotka paloivat hurjina rovioina jossain

kaukana, miljoonien vuosien päässä, ja lähettivät maahan valoaan. Niitäkin Äänen mieli teki tutkia, ihmetellä, yrittää ymmärtää. Tuolla taivaalla ne aina öisin kiiluivat. Alkoi tuntua, että nekin odottivat Ääntä, kutsuivat ja houkuttelivat sitä luokseen. Niin voimakas oli tämä kuun ja tähtienkin kutsu, että Äänen levottomuus yhä vain yltyi.

10.

Ääni mietti ja mietti ja tuskastui yhä enemmän. Mikään sen kodissa, ennen niin suloisessa ja rakkaassa, ei tuntunut enää oikealta. Kaikki hyvä oli jossain muualla, tuolla ylhäällä. Elämä ja onni odottaisivat sitä laaksossa, jonka laajuus ja kauneus oli jäänyt Äänen mieltä jäytämään. Ja niin kävi, että koti olikin enää pelkkä kostea ja pimeä luola vain.

Kun tällainen tunne valtaa mielen, ei mikään auta. Unetkaan eivät enää suo lohtuaan. Koska laakson näkymät elivät mielen pohjalla, unien ajatukset muuttuivat pienten pisteiden kaltaisiksi, kiivaiksi ja nopeiksi, ja viimein myös ahdistaviksi. Ääni juoksi unessa jonnekin ja tahtoi päästä perille, mutta se ovi, jonka takana kaikki hyvä odotti, otti myös jalat alleen ja vain kiristi vauhtiaan. - Voi, odota, minä tahdon avata sinut. Ole kiltti! Ääni huusi. Mutta ovi ei kuunnellut, miten olisi voinutkaan. Ja niin Ääni heräsi omaan parkaisuunsa.

Entinen elämä saati mielen rauha eivät enää hetkeksikään palanneet. Ääni halusi lopulta

niin kiihkeästi lähteä kodistaan kohti sitä maailmaa, joka laaksossa avautui, ettei se enää mitään muuta kyennyt ajattelemaan. Se käsitti, että nyt jos koskaan oli tullut aika lähteä ja sanoa jäähyväiset luolalle, joka sentään niin pitkään oli ollut Äänen oikea ja ainoa koti.

11.

Ääni ryhtyi heti toimeen. Se pakkasi pienen reppunsa, ja otti mukaan vain kaikkein välttämättömimmän: kanervasaippuan ja hammasharjan sekä hieman mietittyään myös unityynensä. Ääni katseli vielä ympärilleen, muisti ääniraudan ja tunki sen repun sivutaskuun; olihan se ollut Äänellä aivan pienestä saakka ja auttoi aina, kun Ääni puron uniaikoina etsi oikeaa alkusointua hyräilylleen.

Katse haravoi ja harhaili huoneessa vielä hetken, ja sitten myös hohtavat pikkukivet löysivät tiensä reppuun; ne se oli löytänyt luolansa takaseinästä, jossa niitä kiilteli kuin tulikärpäsiä. Ne voisivat ehken tuoda lohtua, jos yön pimeys yllättäisi.

Laatikosta osui käteen lapsuuden nukkekin, suurisilmäinen Vaavi, jolle Ääni muisti ennen aina puhuneensa; olipa pienempänä hyräillyt omia salaisia laulujaankin. Mutta ne laulut olivat kaikki unohtuneet. Vain puron solina muistutti niidenkin olemassaolosta.

Ääni katsahti kotiaan kuin viimeistä kertaa, sovitti repun selkäänsä ja oli valmis lähtöön. Koti oli ollut rakas, ja rakas luola oli tavallaan

vieläkin, vaikka siinä asuminen oli jo mahdotonta. Murheelliselta tuntui silti jättää sille jäähyväiset. Täällä hän oli elänyt, tänne se elämä unohtuisi. Mutta vaisto sanoi Äänelle, että nyt oli yhtä kaikki vain kuljettava eteenpäin. Taakseen ei saanut katsoa.

Varovasti Ääni alkoi taas kavuta rotkon reunaa kohti. Se katsoi tarkasti minne sovitti jalkansa ja mistä juurakosta saattoi pitää kiinni niin, ettei se putoaisi. Kiipeäminen sujui aiempaa helpommin, olihan tämä jo kolmas kerta. Kolmas kerta toden sanoo. Ja niin kävi, että rotkon reunalle päästyään Ääni ei kaatunutkaan uupumuksesta maahan, vaan

kohottautui täyteen pituuteensa, venytteli ja antoi hengityksen tasaantua.

12.

Siinä Ääni nyt seiso, näin pitkälle se oli päässyt!

Oli aikainen aamu. Koko maisema tuntui vielä nukkuvan. Tuuli ei käynyt, koivut eivät humisseet, ja laakson yllä lepäsi paksu sumu. Niinpä näkymät vuoren laelta eivät tuntuneetkaan enää yhtä jännittäviltä ja ihmeellisiltä kuin Ääni oli odottanut. Koko laakson yllä lepäsi paksu harmaa patja. Mutta

koska Ääni oli nähnyt, mitä sen alla oli, se ei masentunut. Nyt olisi vain lähdettävä eteenpäin, kavuttava alas vuoren rinnettä ja tunkeuduttava hiiren tavoin patjan alle.

Silti Ääni empi hetken ja vielä toisenkin. Jotenkin kaikki alkoi pelottaa sitä. Enteet olivat huonot, kehnot suorastaan, eihän se kunnolla nähnyt eteensä. Laakson ihana kauneus oli tyyten kadonnut. Päivisin niin tiuhaan liikkuneita pieniä pisteitä ei lainkaan voinut erottaa sumun läpi.

Ääni päätti huutaa nähdäkseen miten pitkälle huuto kantaisi. Ääni avasi suunsa ja huusi niin kovaa kuin jaksoi: - Heiiiii. Mutta nyt ei edes

kaiku vastannut, kuten kotirotkon pohjalla sentään aina.

Jotain silti tapahtui. Musta iso lintu lennähti siihen laiskasti, silmäili Ääntä kuin tarkistaakseen oliko se syötäväksi kelpaava (Ei, ehkäpä sittenkään ei...) , kraakaisi kerran jos toisenkin, ja viuhautti sitten siipiään, niin että ilmavirta heitti Äänen nurinniskoin. Lintu oli jo lentämässä tiehensä, kun Ääni rohkaistui ja huusi uudestaan: - Heiiii.

Muuta kuin se ei Äänelle kerta kaikkiaan vain tullut mieleen.

- Hei itsellesi, Korppi sanoi, sillä korppi lintu oli, ja koska oli tunnettu vitsiniekka,

Korppi lisäsi: - Oletko jo kauankin ollut
heihei.

13.

Korpin tokaisu sai Äänen täysin
hämmentyksiin. Heihei? Kuka se sellainen oli,
en minä ainakaan, Ääni mietti. Mutta omaa
itseään ja mahdollista nimeään ei Ääni
toisaalta tiennyt. Ehkä juuri Korppi oli perillä
siitä? Linnun katse oli niin tutkiva, suorastaan
läpätunkeva, että se vaikutti viisaalta ja
kaikkitietävältä. Ja Äänestä alkoi tuntua, että

oli parasta vastata myöntävästi. Niinpä Ääni hymyili ja nyökkäsi.

- Hyvä, niin arvelinkin, Korppi naurahti mielissään. Kerrankin vitsailun kohde suhtautui kompaan myönteisesti. Mutta eteenpäin; Korpilla oli jo kiire mahdolliselle aamupalalleen. - Kivat sulle, kivat mulle. Ja sitten ei muuta kuin hei vain sun heiluvilles, korppi sutkautteli vielä menestyksensä innoittamana; yleensä sen vitsailua pidettiin lähinnä lapsellisena. Ja taas lintu viuhautti siipiään, lupsautti silmiään ja esitteli mustana kiiltäviä sulkiaan kuin olisi ollut juhliin menossa. Tämä tästä ja loput lentopostissa, Korppi ajatteli.

Ääni katsoi Korppia mykkänä, mitäpä se olisikaan voinut vastata? Ja Korppi kyllästyi niin vaitonaiseen keskusteluun. Se viuhatti entistä kiivaammin siipiään ja kohosi saman tien lentoon. Mutta sen matka keskeytyi heti, sillä Ääni hätääntyi. Siltä pääsi nyt niin korkea ja kimeä parahdus, että se viilsi kaikkikokeneen Korpinkin korvia. Korpin piti siksi laskeutua taas maahan (se lentoturvallisuus, katsos) ja laittaa siivet korviensa suojaksi. Ja sitten Korppi saattoi vain tuijottaa Ääntä. Mikä tuota Heiheitä oikein riivasi?

14.

Korpin paluu oli Äänen mieleen, se vaikeni heti. Niinpä Korppi hypähteli aivan Äänen viereen. Se tutki Ääntä vielä kerran tarkasti, mutta päätyi samaan lopputulokseen kuin aiemminkin: ei, ei todellista lihaa tästä ei löytynyt, eikä muutakaan kunnon syötävää. Tämä räpäle oli melkein pelkkää henkeä ja ilmaa vain, täynnä tyhjää kuin syöty jugurttipurkki. Ja Korppi huokasi ja kysyi

citykorppislangillaan, sillä pitihän maalaiselle näyttää, mistä kukin oli kotoisin: - Hei, relax nyt vähän, mikä miestä riipoo. Onks jokin jutsku isostikin pielessä?

Ääni katsoi Korppia ja Korppi katsoi Ääntä. Mutta nyt Korpin katse ei enää ollut pelottava, kysyvä vain. Ja Ääni rohkaisi mielensä, ymmärsi outoa kyllä Korpin kysymyksen ja vastasi tavallaan: - Itse asiassa kyllä. Kun minun pitäisi päästä tuonne laaksoon, mutta en tiedä miten. Kun tuo sumu peittää kaiken. Enhän minä näe, minne astun. Ja sitten putoan rotkoon. Ja sitten...

Ja Ääni lisäsi vielä ääni värähtäen: - Itse asiassa minua pelottaa olla täällä.

Pelon Korppi tunsi kuin omat sulkansa.

Äänen suora tunnustus sai Korpin muuttumaan suopeammaksi. Herättihän se itse pelkoa monissa pikkulinuissa. Eikä syyttä.

“Korpin pelko on viisauden alku”, sellaisen lauseen Korppi muisti varmasti nähneensä jossain kirjassa. Tai ehkä se oli liimattu mainospylväeseen pikkukaupungin raitilla? Korppi katsoi taas Ääntä ja kun näki tämän koko surkeuden, sen sydämen valtasi ennenkokematon sääli. Ehkä Ääntä voisi auttaa, ehkä ei. Tai sittenkin kyllä. Ties vaikka tuosta onnettomasta olisi sille vielä vaikka jotain hyötyä?

15.

Kaikesta hyötyminen oli erottamaton osa Korpin elämää - ja sellaista elämää oli jo riittänyt. Korppi oli ajautunut mukaan monenlaisiin puuhiin, joista on parempi olla puhumatta. Myös palveluammatteihin se oli hyvin perehtynyt, vaikka oli tøykeydestään tunnettu, tai ehkä juuri siksi. Korppi oli toiminut jopa tonttujen lentotaksina ja kyydinnyt öisin salaa myös menninkäisiä.

Mutta sitten se oli luopunut siitä ammatista, koska huomasi tulevansa mainiosti toimeen muutenkin: Korpin tarvitsi vain ottaa, minkä luonto sille antoi ja soi. Ja sillä saletti.

Eikä luonto Korpin kohdalla ollutkaan kitsastellut. Kaikkea sai, kun etsi ja tahtoi! Miten paljon maailmassa riittikin löydettävää! Oli vain avattava nokkansa ja ottaa saalis suuhunsa! Niinpä Korppi saattoi nyt rauhassa tuntea sääliä Ääntä kohtaan. Pelkoa tuo outo olento tunsikin, voi pikkuista, voi parkaa... Korppi yskähti, muisti äkkiä oman äitinsäkin ja liikuttui, ja sanoi vähän karheasti: - Okei, hyppää siivelle. Hopi hopi. Kyllä mä sut vien tonne laaksoon, koska et paina paljon.

Ja sitten Korppi lisäsi: - Ja mulla on itelläkin sama matka. Aamupala venaa jo tuolla krouvissa.

Ääni ei kerrankaan aikaillut. Parempi päästä äkkiä pois tästä rotkon reunalta, sillä kotiinpaluun ajatus ei Ääntä sittenkään viehättänyt. Eteenpäin vain! Niinpä Ääni kapusi yllättävän ketterästi Korpin siivelle, keikautti itsensä Korpin selkään, tarttui sen töröttäviin niskahöyheniin, kiinnitti turvavyön Korpin ohjeiden mukaan, ja nielaisi.

Pian se myös huusi kauhusta. Eikä syyttä. Niin nopeasti Korppi kohosi siivilleen, niin kovaa ja kiitävää oli heti sen lento, että vedet tulvahtivat väkisinkin Äänen silmiin.

16.

Niin mentiin eikä vain meinattu. Matka joutui ja siinä sivussa elämäkin eteni kohisten. Sitten Korppi sukelsi empimättä sumupilveen ja aloitti laskeutumivalmistelunsa. Sumu alkoi onneksi hälvetä ja aurinko puhkoi siihen juuri sopivia aukkoja, joiden kautta laaksoa alkoi taas nähdä. Puut alkoivat kasvaa silmissä; enää pieni hetki ja sitten saavuttaisiin perillä. Korppi haukotteli ja muisti sitten, että asiakasta piti aina jollain lailla jututtaa.

Kuuluihan se entisen ammatin ikimuistosiin
velvollisuuksiin.

- Hei Heihei. Minne sä täällä oikeen
tahdot?

- Sinne missä on laulu. Minä etsin laulua,
Ääni vastasi äärettömän vakavana,
käsittämättä itsekään miksi niin sanoi. Sillä
kaipuu hänen sisällään kasvoi saman tien
Lauluksi, oikein suurella kirjaimella. Siinä oli
hänen tehtävänsä, tämä oli äkkiä täysin selvää.
Puron kanssa se oli laulanut, sitten lapsuuden
Laulu oli loppunut, puro vaiennut. Mutta juuri
Laulu oli saanut Äänen aina tuntemaan itsensä
eläväksi. Laulu piti nyt löytää taas, sillä yksin
Ääni ei halunnut enää olla. Yksin Ääni oli

pelkkä ääni, mutta jos Laulu löytyisi, saataisi yhdessä aikaan mitä vain.

- Häh? Oliko toi niinku joku vitsi? Korppi hämmästy. Heihei oli todellakin nimensä veroinen.

Ääni puolestaan ei lainkaan ymmärtänyt mitä Korppi vitsillä tarkoitti. Huviin ei ollut pienintäkään aihetta, sillä Äänellä vatsa oli vauhdin käännteistä sekaisin ja sen silmät edelleen kyynelten sumentamat. Ääni nielaisi ja toisti saman uudestaan: - Laulu, Laulu - Laulua minä tuolta alhaalta etsin. Auta minua löytämään oikea, kaunis Laulu.

17.

Jos Korpissa vikoja olikin, sanattomaksi se ei jäänyt koskaan. - Häh, siis laulu, Korppi äänsi älykkääseen tapaansa. - Siis niinku viisu? Tai jotain karaokee?

Ääni pudisti päätään ja Korpin ei auttanut muu kuin miettiä vielä hetki. Mutta Korpin hetket eivät koskaan olleet pitkiä, niinpä se pianikin jo tokaisi: - Turha retki, sori vaan. Ei meikän krouvista mitään teikäläisen kauniita

lauluja löydy... Pelkkää hevimusaa vaan.

Jumputi juu ja sillee.

- Jossain Laulu on. Täytyyhän sen olla, Ääni penäsi vain ja nielaisi. Eikä se muuta ehtinytkään. Korppi heilautti juuri silloin siipiään, jarrutti ja tömähti sitten suinpäin pienen valkeaksi kalkitun talon viereen. Ilman niinestä punottuja turvavöitä (menninkäisille tarkoitettuja) Ääni olisi lennähtänyt kauas Korpin selästä. Olipa laskeutuminen! Ääntä huimasi, niin että se oli pyörtyä.

Korppi ei siitä piitannut, se oli hyvin tyytyväinen omaan suoritukseensa. - Perillä! se huudahti. - Täällä voit yhtä kaikki alkuun lyödä maihin, asettua ja silleen. Hyvä mesta.

Huoneita vuokralla, ruokaakin saa. Ja mulle provikat. 'Kenen leipää syöt, sen lauluja laulat...' Siinä sulle kuule laulu! Ja löytyy muutakin, Korppi muisti sitten, kun muisti Lulun.

Korppi odotti aplodeja, mutta niitä ei nyt kuulunut. - Milläs olet muuten aikonut maksaa mun kyydin - luottokortilla vai käteisellä?

Korppi kysyi sitten. Näin vastahakoista ja huumorintajutonta asiakasta ei kannattanut sittenkään ilmaiseksi kuljettaa.

Vastausta ei kuulunut, Korppi haukotteli, kääntyi sitten, irrotti nokallaan Äänen

turvavyön ja nosti Äänen maahan vierelleen. -

Rahaa hei, mulle, heti!

18.

Ääni osasi vain tuijottaa. Ja Korppi huokasi syvään. Outo tyyppi. Eihän se ymmärtänyt edes sitä, että oli koittanut maksun aika.

Rahoista maksuvälineinä Ääni oli kyllä taloussivuilta lukenut, vaikkei ollut ymmärtänyt niiden olemuksesta palaneen puupennin vertaa. Mutta koska Korppi ilmoitti odottavansa rahaa, jotain sille myös oli

annettava. Ääni kaivoi pientä reppuaan ja nosti sieltä ensi töikseen esiin Vaavin.

Korppi purskahti korviavihlovaan nauruun. Sen normaali raakkuminen oli tämän rinnalla mitä viihdyttävintä musiikkia.

- Vanha nukke, surkee otus. Mitä mä sillä?
Sori hei. Roskiin vaan!

Ääni vilkaisi Vaavia ja näki miten paha mieli sille tuli. Ääni puristi Vaavia hellästi ja sanoi:

- Se on arvokkaampi kuin luuletkaan. Enkä minä sitä sinulle antaisi muutenkaan, en, vaikka rukoilisit. Se vain osui ensimmäiseksi käteeni.

Ääni jatkoi reppunsa penkomista. Paha kyllä, mikään sen sisällöstä ei tuntunut

kelpaavan Korpille. Kanervasaippualle naurettiin, hammasharjalle myös, ja unityynylle varsinkin.

Äänirauta kiinnosti Korppia hetken, olihan se kirkasta metallia, mutta kun Ääni näpäytti sitä, rauta alkoi humista ja laulaa puhdasta ceetä. Niin kaunis ja puhdas se sävel oli, että Korpin piti taas peittää korvansa. Joka itse osaa vain kraakua ja kuunnella jytää, ei todellista musiikkia siedä.

Lopulta repun pohjalla oli jäljellä enää pieniä hohtavia kiviä. Ääni nosti pari niistä näkyviin arkaillen, ja valmistautui taas kestämään Korpin pilkkaa ja huutoa. Mutta suuri oli Äänen hämmästys, kun Korppi kivet

nähdessään alkoi huitoa siivillään ja päästeli
käheitä, hullaantuneita huohotuksia. Ja sitten
se kiersi ympyrää ja tanssahteli. Se oli Korpin
tapa ilmaista iloaan.

19.

Ääni ei ymmärtänyt, miksi Korppi siinä hyppi, mutta sillä ei ollut merkitystä. Korppi itse oli niin kiihdyksissään, että unohti jopa puhua slangia, vaan alkoi Ääneen lailla huolitella sanojaan:

- Minulleko, nämä oikeita timantteja? Suuri kunnia, hyvä Herra... mikä lienettekin? Kaikki järjestyy. Käyn varaamassa teille majatalon parhaan huoneen. Oikean *sviitin*, jossa on

poreallas. *Jacuzzi* löytyy myös! Se on nyt tällä hetkellä vähän rikki, mutta kertoo silti huoneiston ja sen asujan arvosta.

Ja niine hyvineen Korppi sukelsi sisään suuresta oviaukosta, jonka yllä roikkuva kyltti julisti:

"VILLISIAN VIIDAKKO - HUVIA JA HUONEITA HALUKKAILLE."

Ääni jäi tuijottamaan Korpin perään. Mutta kun Korppi viipyi ja viipyi - se oli juossut suoraan baaritiskille, antanut toisen timantin kuitiksi ja joi mallasmehua oikein pirtelöpillin kanssa - Ääni alkoi katsella ympärilleen.

Tämän talorykelmän se oli vuoren laelta nähnyt, sillä täältä Ääni nyt saattoi rauhassa

ihailta kotivuortaan. Niin suurena ja jylhänä se kohosi metsänreunan takaa, että Ääni tunsu kutistuvansa aina vain pienemmäksi. Koti, siellä rotkon pohjalla se yhä oli ja odotti. Ja Äänen tuli haikea olla. Kodistaan se oli tiennyt kaiken, tästä ympärillään olevasta maailmasta taas ei mitään. Koti... sinne Äänen teki äkkiä mieli palata. Mutta se oli jo turha toive, sillä noin korkealle ei Korppi jaksaisi sitä viedä. Tänne Ääni oli tullut ja tänne se jäisi. Nyt oli vain parasta tyytyä siihen ja koettaa kestää. Katuminen ei parantaisi enää lainkaan tätäkään asiaa.

20.

Ääni nielaisi ja alkoi vilkuilla ympärilleen, yritti ymmärtää näkemäänsä. Pienet vilkaasti liikkuvat pisteet olivatkin autoja, polkupyöriä, rattaita. Niitä ajoivat sekä eläimet että ihmisen näköiset, ja loput kulkivat sinne tänne jalan. Seisoksimaan ei täällä turhanpäiten jääty; jokainen elävä olento näkyi kiiruhtavan jonnekin. Vilinää riitti kuin puronrannan muurahaispesässä. Vain yksi vanha ja väsynyt

koira makasi siinä majatalon seinän vierustalla. Se nousi vapiseville jaloilleen, nuuhkasi Ääntä, yskähti (luolan Äänen vaatteisiin pinttynyt haju oli sen verran väkevä), nuuhkasi varovasti uudestaan ja murahti väsyneesti:

- Muukalainen täällä? Jos opaskoira tarvitset, niin minä voin auttaa.

Koira oli surkeassa tilassa, sen toinen korva roikkui ja turkki oli takkuja täynnä, mutta resupekan katseessa oli jotain koskettavaa. - Voi olla, voi olla, Ääni siksi sanoikin ja mietti miten aloittaisi. Paras mennä suoraan asiaan vain. - Olen Ääni, hei vain. Minä etsin Laulua. Tiedätkö mistä sen löydän?

Koira yskähti taas ja nyökkäsi. Sen nimi oli Vaappu, mutta sitä Ääni ei koskaan tullut tietämään. Juuri kun koira avasi kitansa, Korppi ryntäsi ulos. Korppi vaistosi heti kilpailijan, muisti Äänen timantit, ja äsähti Koiralle niin tuikeasti, että tämä lähti kuuliaisesti ja häntä koipien välissä heti lönköttämään nurkan taakse. Niin tottunut se oli vastoinkäymisiin ja elämän kolhuihin.

Korppi levitti siipensä. Kas noin! Ja sitten se muitta mutkitta kiskoi jo Ääntä mukanaan majataloon. Mehua oli juotu ja Korpin mieliala jo mitä parhain. Ei muuta kuin menoksi.

21.

Ääni sai majatalossa ruhtinaallisen vastaanoton, olihan Korppi maksanut juomansa timantilla ja sen lisäksi laverrellut vielä onnenhuumassaan sen alkuperän. Korppi oli saanut myös lupauksen nauttia kaikenmakuisia mehuja kuukauden päivät eteenpäin.

Villisian viidakkossa oli tavanomainen kuhina päällä. Majatalonpitäjä odotti jo

tiskinsä takana. Se oli itsekin täysi sika, oikea ja aito Karju, joka otti Äänen vastaan meluisan toverillisesti, röhki ja maiskutti suutaan, hotkaisi asiakkaille paistetun kyljyksenkin siinä joutessaan, ja puheli Äänelle: - Huone siis. Onnistuu. Maksu etukäteen, kohtelu hyvää eli parasta, tää kun on ainoa paikka täällä. Täällä viihdytään, tänne palataan aina uudestaan. Minä takaan sen. Nauttikaa. Nauttikaa! Ja Karju ojensi Äänelle huoneen avaimen, johon oli kirjoitettu: “Numero 13, *luxussviitti.*”

- Maksa, Korppi kähisi Äänen vierellä.

- Ei kiitos, pidän kyllä enemmän

kasviksista, Ääni sanoi ääni vapisten sian

ahmimat rasvaa tihkuneet kyljykset yhä muistissaan, mutta Korpilla ei nyt ollut aikaa joutaviin. - Anna tolle Karjulle rahaa, pölvästi, fyrkendalia! Annas taas timantti, Heihei, ja hei - anna heti.”

Ääni ymmärsi lopulta, että Korppi tarkoitti repun pohjalla lojuvia kiiltäviä kiviä. Ääni otti yhden ja ojensi sen Karjulle, joka työnsi kiven hymyillen syvimpään taskuunsa ja mussutti: - Aina tervetuloa, arvon ruhtinas. Aina. Teitä palvotaan täällä. Tarkoitan palvellaan. Hanaa hanaa vain!

22.

Karju jatkoi sulosointuisia puheitaan ja Ääni meni niin pyörälle päästään, että ei edes huomannut, kun Korppi jo kiidätti sen yläkerran kulmahuoneistoon ja jätti sinne. -
Mä palaan kun ilta saapuu, ja sitten lähdetään sitä sun Lulua etsimään, Korppi muisti nyt. Toveri oli vain sekoittanut Laulun Luluun. Lulu luo täällä kaikki tahtoivat!

- En minä mitään Lulua etsi, vaan Laulua, Ääni huudahti, mutta se oli turhaa. Ovi oli jo kiinni ja Korppi kadonnut. Ei ollut vaikea arvata, minne.

Tähän saakka Ääni oli yrittänyt säilyttää toiveikkuutensa, mutta jäätyään nyt yksin huoneeseensa, sen teki mieli purskahtaa vuolaaseen itkuun.

Miten usein Ääni olikaan tympääntynyt kosteaan ja hämääseen kotiluolaansa, siihen, että tavarat löytyivät aina samoilta sijoilta; että mikään ei sen maailmassa muuttunut, jollei puron solinaa ottanut lukuun. Mutta nyt kaikki oli hetkessä kääntynyt pääläelleen. Mitään tuttua ei näkynyt ympärillä. Huone oli ankea.

Seinän vierellä odotti jonkinlainen lavitsa jolla saattoi ehkä levätä, taaempänä nurkassa taas keikkuva tuoli ja vanha kirjoituspöytä, jonka pintaa kymmenet ja taas kymmenet lasinjäljet ympäröivät. Seinällä roikkui kuva, mutta siitä ei saanut edes selvää, niin kyynelissä Äänen silmät yhä olivat. Huoneen ilmakaan ei ollut tutun puhdasta: pelkkää pölyä ja ajan ahdistamaa autiutta vain.

Ääni huokasi. Mutta se ei oloa parantanut. Aikansa kuluksi Ääni otti repun pohjalta kaikki hohtavat kivensä ja asetti ne pöydälle. Ikkunasta tulevassa valossa ne alkoivat hehkua ja kiiltää, syvää ja tummaa oli niiden puna.

Nekin toivat mieleen kodin ja Ääni huokasi
taas.

23.

Ääni katseli kiviä ja muisti miten innokkaasti Korppi ja Karju olivat niitä halunneet. Ties vaikka ne tahtoisivat ottaa ne kaikki?

Mitään muuta arvoa kuin tunnearvo ei hohtavilla kivillä ollut, mutta se riitti. Olivathan ne muisto omasta kodista, sen takaseinästä. Niistä Ääni ei siksi mistään hinnasta halunnut luopua. Mutta mitä tehdä?

Repusta ne löytyisivät helposti. Kivet oli siksi parasta piilottaa ja heti.

Äänen katse osui Vaaviin. Sen selässä potkupuvun alla oli vetoketju, josta vanua saattoi lisätä, kun Vaavi pääsi liiaksi laihtumaan; ehkä Äänen oma äiti oli vetoketjun siihen ommellut? Ääni huokasi taas, riisui Vaavin potkupukua, avasi selän vetoketjun ja työnsi hohtavat kivet yksi kerrallaan Vaavin sisään. Niin surullista nukkea ei kukaan haluaisi, sen Ääni oli Korpin naurusta ja tajunnut. Kivet olivat nyt varmassa turvassa.

Ääni istahti varoen keikkuvan tuolin reunalle ja huomasi tuijottavansa kuvaa seinällä.

Samantekevää, muutakaan tekemistä kun ei ollut.

Kyyneleet olivat kuivuneet ja Ääni näki jo paremmin. Kuva oli vanha ja kärpästen täplittämä painokuva, mutta silti siinä riitti ihmettelemistä. Kuvassa näkyi avara huone ja huoneessa oli korkea lava, lavalla nainen. Naisella oli yllään pitkä puku, kasvonsa se oli kohottanut kohti kattoa. Naisen kädet olivat puristuneet yhteen ja suu oli auki. Lavan edestä alkoivat penkkien rivit, jotka kohosivat ylälaitaan asti. Ja jokaisella tuolilla istui ihmisen näköinen otus. Ja jokaisen kasvoilla oli hurmioitunut ilme. Mistä oli kysymys.

Miten ja miksi nainen sai ihmiset niin autuaan
näköisiksi?

24.

Ääni tuijotti ja tuijotti, mutta ei voinut ymmärtää, mitä kuvassa oikein puuhattiin.

Se nousi tuolista, joka parahti pelkkää pahuuttaan, ja lähestyi kuvaa. Lehdestä leikatun kuvan alalaitaan oli painettu teksti. Ja Ääni alkoi lukea: “Ihana Aida Bellina, tuttu oma tähtemme, laulaa kiitolliselle kotiyleisölleen aariaa oopperasta Rusalka.”

Ääni alkoi vapista. Tuossako Laulu oli?
Ääni avasi suunsa ja äkkiä kaunis kirkas
sävelketju kohosi sen suusta, kiersi
kattolampun, sai sen hetkeksi jopa hehkumaan.
Ja sitten sävelet katosivat. Mutta sillä ei ollut
merkitystä. Ääni oli äkkiä varma siitä, että
juuri tämän kuvan avulla se löytäisi Laulun.

Ääni nojautui tuoliin. Se oli taas keikahtaa
kumoon, kunnes Ääni tajusi istua aivan tuolin
reunalle. Siinä Ääni nyt huojui, ja huojui kuin
musiikin mukana. Ääni oli täysin eksynyt
unelmiinsa; ne kohottivat sitäkin korkeuksiin
naisen laulun lailla, sillä sellainen kaikui nyt
kaiken aikaa sen mielessä. Miten hyvältä se
tuntui.

Ties miten syvään ja onnelliseen uneen Ääni olisi lopulta vaipunut, mutta rauhan karkoitti Korppi, joka ryntäsi huoneeseen. - Hei Heihei, se huusi, - nyt päästetään ilo irti ja lähdetään paikkaan, josta Lulu varmasti löytyy. Timantit mukaan vaan! Ja sitten Korppi muisti roolinsa. Tällehän piti puhua kunnan slangia, se tekisi vaikutuksen maalaiseen. - Se on JESS! Mä tiedän, mä tsennaan sen, mä oon Lulun vanha kamu. Tai oon ainakin melkeen, Korppi lisäsi happamasti, kun muisti, miten tylästi se oli taas kerran torjuttu. Mutta nyt olisi helppoa olla voittaja: timantteja Äänellä tuntui riittävän!

25.

Ääni pudisti päätään. - Ei Lulu, vaan Laulu. Lau-lu, Ääni tavasi Korpille hitaasti kuin lapselle. - Minä haluan löytää tuon kuvan naisen, tuon Aida Bellinan. Olen varma siitä, että juuri hän tietää mistä löydän Laulun. Jos se vaikka olisi hän itse?

Korppi vilkaisi seinällä roikkuvaa kuvaa ja puhahti. Ääni parka. Eipä ollut hääppöinen olio Äänikään, vaan vielä hullumpi oli

naismakunsa: pyöreäpäinen tantta aukoi kuvassa suutaan. No, paras olisi vain poiketa Lulun luona, vähän kuin epähuomiossa... Kyllä tuo hyypiö siellä viimeistään heräisi ja huomaisi, millaisia aarteita todelliset naiset olivat. Ei siinä äänen laatuun silloin kiinnittäisi enää huomiota.

Korppi ei siksi vastustellut, vaan hymyili suopeasti. - Hyvä on, Korppi sanoi. - Mutta ota mukaan myös muutama timantti. Matkakuluihin. Tai oikeastaan anna ne minulle. Sinulta ne voidaan helposti viedä...

Yksi hohtava kivi oli unohtunut vahingossa pöydänkulmalle ja sen Ääni ojensi Korpille. Tämä tyytyi siihenkin jo mielellään. Yksi oli

aina hyvä alku. Kaksi taas ei koskaan jäänyt kolmannelta.

Niine mietteineen jalokivi katosi Korpin sulkien sisään. Mutta Ääni ei sen menetystä surrut. Ottakoon, pitäköön, pääasia, että päästäisiin nyt liikkeelle ja löydettäisiin Laulu. Kuvaa vielä kerran vilkaistessaan Ääni tiesi, että juuri tätä se oli lähtenyt etsimään.

26.

Vastaanotossa seiso i edelleen Karju. Karjun oli seistäv ä usein, koska tuoli oli sen takalistolle aivan liian pieni. Se oli tympääntynyt oloonsa, mutta Äänen ja Korpin nähdessään Karju hymyili ja levitti suopeasti pulleat sorkkansa. Eikä siinä kaikki, Karju toivotti Äänelle onnea Lulun etsinnässä. Korppi oli ilmeisesti lörpötellyt kaikesta jo aiemmin. - Kyllä täältä meiltäkin löytyy

lauluja ja luluja illemmalla, toinen toistaan kauniimpia, Karju röhki imelästi hymyillen.

Ääni ei tiennyt mitä ajatella. Se yritti hymyillä vaisusti ja seurasi pää painuksissa Korppia, jolla selvästikin oli tulenpalava kiire. Jokin Korppia poltteli niin kuin joulu pientä lasta.

He suorastaan syöksähtivät kadulle, jossa vaunut jo odottivat. Korppi nousi niihin ja vetäisi Äänen muitta mutkitta viereensä. Se suhautti osoitteen kuskille, ja niin lähdettiin. Vasta silloin Ääni huomasi, että vaunua veti kuusi minkkiä, joita ajuriksi pukeutunut orava ohjasi. Tämä heilautti ruoskaansa, kuului pieni

paukahdus, ja hops vain, vaunut lähtivät heti tärysten ja kolisten eteenpäin.

Niin ajettiin koko pikkukaupungin läpi ja Ääni katseli ihmeissään ympärilleen.

Katseltavaa riitti. Löytyi taloa kaikennäköistä, pientä, keskikokoa ja suurta. Samaa kirjoja oli eläimissä, kun taas harvat ihmisennäköiset kulkivat sinne tänne kuin laihat pelkäävät varjot. Ehkä ne varjoja olivatkin, sillä ne muuttuivat välillä läpinäkyviksi ja sulautuivat täysin taustoihinsa.

- Minne sinä oikein viet minua, Ääni kysyi lopulta, sillä vaunut tärisivät ja keikkuivat niin, ettei se ollut mukana pysyä.

- Kohta ollaan perillä, Korppi urahti vain.

27.

Ääni oli niin uupunut, että oli nukahtaa, mutta lopulta vaunut pysähtyivät. Edessä häämötti korkea kummallinen valaistu rakennus.

Mikään asuintalo se ei ollut, pikemminkin jonkinlainen monikerroksinen vaja. Orava hypähti kevyesti maahan, auttoi ensin Korpin ja sitten Äänen ulos ja kumarsi ojentaen samalla pikkuisen viisisormisen käpälänsä. Sekin pyytää maksua, Ääni tajusi. Mitään täällä ei tehty ilmaiseksi.

- Laskuun, paa mun piikkiin, Korppi kraakaisi vain. Orava kumarsi ja hymyili vaisusti, mutta siirtyi vaunuineen sivummalle. Se tiesi, että Korppi kaikesta huolimatta hoiti aina velkansa.

Korppi itse ei taakseen vilkuillut, se koputti jo suurelle ovelle. Ensin kerran, sitten kaksi ja lopulta kolme kertaa.

Ovi avautui. Mutta sen pitemmälle ei päästy, kaksi raavasta kettua, jotka heiluivat siinä ovimikkoina, alkoivat tönkeästi ja suoraa päätä tutkia heitä. Ääni avasi suunsa, mutta koska Korppi ei ollut moksiskaan, se käsitti, että näin täällä tehtiin aina. Ja kun Korpin taskusta löytyi timantti, kettujen käytös

muuttui heti.

- Tännepäin, hyvä herrasväki, kabinettimme on vapaana, sinne kenties? Tai sitten tuolla on rauhaisa nurkkapöytä, jossa voi istua huomiota herättämättä. Mitä haluattekin, se järjestyy kyllä...

28.

- Lulua olis tarvis. Tuo toveri tuossa etsii Lulua, ja minäkin tahdon tavata hänet, Korppi kähisi hiljaa. Sen ääni oli muuttunut oudon nöyräksi. Niin kuin Korppi olisi äkkiä ruvennut pelkäämään jotain.

- Lulu esiintyy pian, kuului kettuparin vastaus samalla kun heitä vietiin jo ison salin perimmäiseen nurkkaan, niin hämärään, ettei Ääni taaskaan nähnyt kunnolla eteensä.

Kaksi lasia ilmestyi eteen, niihin kaadettiin kuohuvaa simaa ja pieni kynttilä lennähti pöydälle jostain. Sen valo oli niin hauras ja pehmeä, että Ääni liikuttui. Kynttilän valo muistutti sitä kodista, palautti mieleen pienen lieden lepattavan tulen ja hohtavien kivien hehkun takaseinällä.

- Minuako etsitte? joku kysyi. Tuntui että kummitus puhui, sillä ensin Ääni ei nähnyt mitään. Nainen siinä kumminkin seiso, sen ääni oli raukea, suorastaan käheä. Suorastas on käheä luonnostaan, Ääni käsitti, onhan suolla yleensä aina kosteaa ja kylmää. Mutta mutta - täällä sisällä oli kyllä hyvin lämmintä, liiankin.

Ehkä tämä Lulu oli vilustunut hölkätessään,
jos äänen omistaja Lulu olikaan?

Korppi osasi nyt vain tuijottaa mykänä
naista, ja siitä Ääni ymmärsi, että juuri Lulu
edessä seiso. Ja Ääni katsoi naista tarkemmin.
Liikuntaa tämä nainen ei ainakaan harrastanut,
ei ainakaan ulkona.

Ääni näki edessään joutsenneidon, joka oli
nuoruutensa päivät jo elänyt; mikään sen
olemuksessa tai tavassa ilmaista itseään ei
soittanut oikeaa säveltä Äänen mielessä.
Laulusta ei siis voinut olla kysymys! Mutta
Korppi väitti muuta: - Sinua, juuri sinua, toi
on etsinyt, se ei ole muusta osannu

puhuukaan. Se on vaan kiihkeesti tahtonut
löytää Lulun.

29.

Korppi oli itse aivan innoissaan. Näin pitkään se ei koskaan ennen ollut saanut puhua Lulun kanssa, vaan oli tullut saman tien torjutuksi.

Niinpä se kiireesti lisäsi: - Tässä ei olla mitään tyhjätaskuja. Tota, kaikkea löytyy, timanttejakin. Joten, istu siihen seuraksemme, Korppi sanoi. Ja se muisti sitten äidin opetukset ja lisäsi: - Olepa kuule niin hyvä...

Lulu istuutui pöydän ääreen, ja odotti, että myös Ääni itse sanoisi sille jotain, mutta tämä oli mykkä kuin patsas. Korppi sen sijaan puhui ja puhui, höpötti joutsenneidolle ylistyksiä toisensa jälkeen niin tämän höyhenasusta kuin somuudestakin. Ääni sen sijaan pitkästyi ja lopulta suuttui. Miksi Korppi oli tuonut sen tänne? Mitään Laulun näköistäkään täältä ei löytyisi. Pois ja vähän äkkiä sittenkin. Tännehän tukehtui. Ulkona voisi sentään hengittää raikasta yöilmaa.

Ääni nousi. Lulu katsahti sitä viimein hyväksyvästi. Tapoja löytyi. - Herrasmies, pitkästä aikaa... Lulu lausui uneksivasti. - Sellaisia kohtaa enää valitettavan harvoin. Saat

saattaa nyt minut pukuhuoneeseeni sillä esiinnyn kohta. Laulankin ensimmäisen lauluni teille, hyvä herra Kukalienettekin.

- Se on Heihei, Korppi huusi ja sen ääni muuttui kateudesta pelkäksi korinaksi. Mutta sen oli yhtä kaikki jäätävä pöytään, kun Lulu jo kiidätti siipipuoleltaan Ääntä kovaa vauhtia näyttämön taa. Siellä oli paljon pieniä ovia ja yhteen niistä oli kiinnitetty kyltti: "LULU". Sen alla luki pienin kirjaimin: "Maailmankulu taiteilijatar." Yksi u-kirjain oli aikojen saatossa tippunut pois nimestä todentaen niinkin jo tapahtuneen.

30.

Tämä ei Lulua kuitenkaan häirinnyt. Se tiesi itse parhaiten kuka ja mikä oli. Lulu katseli ihailijaansa suopeasti ja sanoi sitten Äänelle: - Istu. Saat saattaa minut pian estradille.

Ääni istui, mitä muutakaan se saattoi. Olihan Lulu kookas joutsen, kun se itse taas se oli edelleen oma itsensä, Lulua paljon pienempi Ääni. Vastustelu olisi turhaa. Itse asiassa mahdotontakin.

Lulu avasi samassa suunsa ja säveliä alkoi nousta ilmaan. Ääni hämmentyi. Miten kauniita sävelet olivat, läpikuultavia ja toisiinsa liittyviä, vaikka sitä ei heti huomannut. Lulu harjoitteli vasta, mutta jo nyt esiintyessään se oli kuin kokonaan toinen, oikea laulujoutsen.

Lulun muuttuessa virttyneestä höyhenkasasta esiintyväksi taiteilijaksi muuttui myös Äänen mieliala. Tämä Luluhan osasi todella laulaa, puheäänien käheys katosi lähes kokonaan, vain hento vana jäi laulun reunoille kuin koristenauhaksi. Ehkä Lulu johdattaisi Ääntä sittenkin eteenpäin? Lulu ei ollut Lauku, ei, mutta sittenkin... Kun Lulu

katsoi tarkemmin, tämä alkoi myös muistuttaa kuvan Aidaa, ainakin hetkittäin. Jos Lulun arkinen hahmo olikin vain oikeaa Laulua salaava naamio?

Äänen toiveikkuus kasvoi. Pian se saisi myös kuulla todellisen esityksen, sillä Lulun aika astua lavalle koitti. Kaksi sammakkoa ilmestyi ovelle. Ne alkoivat vaakkua ja hääriä Lulun ympärillä äänten kuoron vain kasvaessa:

- Suurenmoista, ii-hanaa, kvaak kuaak kukkaa! Lulu heilautti höyhenhattuista päätään, nousi ja kääntyi sitten niin että Äänikin näki sen. Ja Ääni hämmästyi lisää. Peilinkin edessä oli tehty ihmeitä ja kulunut joutsen oli myös ulkoisesti vaihtunut muuksi: Lulu oli kuin

uljas huuhkajarouva tai peräti jopa oikea
kotrakakaunotar.

31.

Lulu hymyili Äänen hämmennykselle, ojensi tälle taas siipensä. Ja niin alkoi lyhyt matka kohti esiintymislavaa, aivan sen taakse.

Sammakot seurasivat jalat läpsyen sen perässä.

Koko lopun elämänsä Ääni muisti mitä sitten tapahtui. Kulissien värit, hajut, tuoksut; pienimmätkin risahdukset ja salissa istuvien kuulijoiden hahmot vaiteliaat hahmot jäivät Äänen mieleen ja pysyivät siellä. Lulu nousi

hitaasti portaat ja seiso i sitten lavan keskellä. Ja yleisö alkoi elää, huudahdella ja taputtaa.

Myös Ääni innostui. Orkesteri istuutui, kuului yksi ääni ja sitten muita, kuin haparoivia. Sitten tuli hiljaista. Joku lintu pyrähti lavalle tahtipuikko kädessä: pieni paksu varpuspöllö. Orkesteri oli lähes täysin koottu linnuista. Ensiviulistina toimi mustarastas ja keltasirkkujen frakkeja näkyi paljon, kuten punavarpusiakin sekä hillitympiä naaraspeippoja. Fagottia puhalsi haikara, metsästystorvea toinen, pienempi; kaulukset korvillaan. Mutta patarumpuja hoiteli mäyrä, koko tukevan olemuksensa voimalla.

Musiikki alkoi edetä ja liikkua ja liikuttaa ja sai Ääneen hyräilemään mukana. Sammakot hyssyttivät sitä, mutta Ääni ei voinut itselleen mitään. Onneksi Lulu alkoi laulaa ja orkesterin soitto koveni ja peitti Äänen oman laulun. Sadat uudet tulikärpäslamput syttyivät ja alkoivat valaista joutsenneitoa. Ja Lulu lauloi, lauloi, lauloi.

Laulu oli surullinen ja kertoi murheesta, joka ei lähtenyt, sisaresta, joka oli kadonnut. Tämäkin oli ollut laulaja, jolla oli ollut loistokas ura kaupungin oopperassa. Mutta sitten...

- Sitten kohtalo koveni ja sisar katosi ja maailmani synk-ke-niiiii! Lulu lauloi

voimalla. Ne sanat tunkeutuivat suoraan
Äänen sydämeen.

32.

Ääni kuunteli lumoutuneena. Ja äkkiä se ymmärsi, että Lulun täytyi tarkoittaa samaa naista, jota hänkin uskoi etsivänsä: Aida Bellinaa. Sitä samaa Laulua, jota Ääni jo kotiluolassaan oli alkanut kaivata!

Niin sen täytyi olla. Ja näin siksi kohta tapahtuisi: yhdessä he etsisivät ja löytäisivät Laulun, siitä Ääni oli äkkiä varma. Kohtalo tai

sattuma oli johdattanut sen oikeaan aikaan ja oikeaan paikkaan.

Itse asiassa sen oli kylläkin tehnyt Korppi. Tämä istui Äänen vierellä ja hymyili kuin puuhevonen pakkasella. Ja mikä oli hymyillessä, lauloihan Korpin palvoma Lulu todella hyvin. Laulu kosketti sydäntä, koska oli aitoa, Ääni ymmärsi. Mutta mikä oudointa, Lulu itse muuttui aina vain kauniimmaksi laulaessaan. Enää Ääni ei lainkaan muistanut, miten suttuiselta Lulu oli alkuun näyttänyt; laulu otti ja vei Ääneen täysin mukaansa, nosti ajatukset kauas pilvien yläpuolelle.

Laulu loppui ja Lulu kumarsi syvään, teki sitten oikein hoviniiauksen, ja aloitti uuden

laulun, kun aplodit viimein vaimenivat. Tämä laulu oli riehakas ja riemukas ja yleisö huusi ja hakkasi tahtia. Se sävelmä ei Ääntä kuitenkaan enää lainkaan kiinnostanut, vaikka rytmi tunkeutui Äänenkin sisään ja sai kuin saikin tämän jalat liikkumaan. Mutta siinä kaikki. Laulu kadonneesta siskosta soi sen sijaan yhä mielessä.

Aida... Jostain tämä piti löytää. Mutta mistä, mistä!

Korppi sen sijaan oli uudesta laulusta intoa täynnä. Se kähisi Äänen korvaan: - Eiks oo makee, eiks oo tosi hieno, häh. Ja Korppi hakkasi siipiään yhteen ja heilui rytmin mukana. Mutta Ääni tuskin huomasi Korppia.

Se odotti vain, että Lulu palaisi lavalta, jotta siltä voisi kysyä, minne sisar oli kadonnut. Se määräisi matkan seuraavan suunnan.

33.

Ääni hivuttautui hiljaa kohti pukuhuonetta ja jätti Korpin joihkaamaan saliin. Oli pakko mennä jo odottamaan, niin kiire Äänellä oli. Eivätkä sammakot häätäneet Ääntä pois. Olivathan ne nähneet, miten hyvin Lulu tätä oli kohdellut.

Pitkään Ääni sai pukuhuoneessa odottaa, kunnes Lulu saapui kukkakimppuja kantaen ja seiso siinä Äänen edessä väsyneenä ja hikeä

valuen. Nyt oli Äänen vuoro kiittää. - Se kosketti minua, Ääni sanoi vain. Ja jatkoi vielä: - Se osui suoraan sydämeen.

- Mikä, Lulun oli lopulta kysyttävä. Lauluja oli sentään ollut lähes parikymmentä.

- Se. Se Aida... Se ensimmäinen laulu sisaresta, Laulusta siis, siitä joka katosi. Minun täytyy löytää hänet. Mutta mistä minä voin alkaa häntä etsiä?

Lulu huokasi. Mitään uutta tässä ei ollut. Sen edessä seisoivat taas uudet uljas ritari täynnä uhoa. Mutta jos ryhdyttäisiin tositoimiin, siitä tulisi heti pakeneva pulu, kun pelko ottaisi sen valtaansa.

Lulu huokasi. Se katseli Ääntä ja kun näki, miten tosissaan tämä oli, huokasi vielä kerran. No, mikä esti yrittämästä. Ja niin Lulu alkoi kertoa: - Arvasit oikein, minulta on todella kadonnut sisar. Aida, juuri hän. Aida vangittiin ja vietiin tuonne Mustalammen taa. Siellä asuu itse Pimeys, joka tahtoi ottaa sisareni kumppanikseen. Mutta siitä ei voi tulla mitään, Pimeys tuhoaa lopulta joutsenet. Niinpä hänen kohtalonsa on sinetöity. Vaikka sisareni uneksi muusta. Hän lauloi myös aina toisen säkeistön, se kertoi onnesta ja paluusta. Mutta sitä minä itse en vain voi enää laulaa.

34.

Korppi ryntäsi nyt paikalle, se oli viimein päässyt sisään, kun sammakot olivat lähteneet etsimään virvokkeita. Se rykäisi ja alkoi puolestaan kiitellä Lulua, mutta Ääni keskeytti Korpin tyllysti.

- Sinne lähdetään ja heti, Mustalammelle, Ääni huusi Korpille. - Sinä autat minua, me lennämme nyt Pimeyden luo. Ei muuta kuin matkaan! Sisar täytyy löytää ja tuoda takaisin.

Aida, Laulu! Niin mekin saamme kuulla laulun loppusäkeistön!

Hullu, sekopää, mikä sille tuli?

Mustalammelle ei suuntaisi taksikaan, ei edes suuresta rahasta. - Älä unta näe, Korppi sanoi ja avasi nokkansa lisätäkseen vielä muutaman voimallisen EI-sanan, mutta Lulun edessä sitä alkoi hävettää. Ja Korppi nolostui kokonaan Lulun katseen nähdessään. Niin ääni Korpin kellossa muuttui. - Upsis hupsis, Korppi koikui. - Toki, tietysti, heti, kiireen vilkkaa, pelastamme sisaren, me, minä, me. Kyllä kyllä eli juu. Matkaan vain.

Mutta heti kun päästiin ulos eikä Lulu ollut enää paikalla, Korppi toipui hurmoksestaan.

Mitä ihmettä se oli tullut luvanneeksi. No, joskus sitten yön jälkeen mietittäisiin kaikkea uudestaan! Ja niin Korppi keksi jos mitä tekosyitä, jotta lähtöä voisi siirtää.

Eikä vain aamuun, vaan oikeastaan toisen viikon torstaiksi. Se päivä olisi muutenkin parempi. Horoskooppi ei ollut oikein suotuisa nyt, tähtien paikat taivaankannella täysin vääriä. Mutta Ääni ei antanut periksi, vaan uhkasi mennä heti kertomaan Lululle, että Korppi olikin pelkkä jänishousu vain. Silloin Korppi alkoi valittaa, että se oli saanut sairaskohtauksen, että sitä piti nyt ymmärtää ja sääliä: vatsaa väänsi ja sydän tykytti aivan

haljetakseen. - Kutsu ambulanssi ja vähän
äkkiä!

35.

Ääni ei antanut periksi. Se uhkasi taas palata heti sisälle, jossa kertoisi Korpin puheet Lululle. Eikä Korppi voinut muuta kuin nolona vaieta. Pimeyttäkin pahempaa olisi leimautua pelkuriksi Lulun silmien edessä.

Niinpä Korpin ei lopulta auttanut muu kuin suostua.

Korppia hirvitti eikä Äänikään ollut enää yhtä rohkea kuin vielä äsken. Katu oli täysin

autio, yö sysipimeä. Tuuli valitti, itkikin.

Ääntä itseäänkin alkoi pelottaa. Minne tässä nyt toden totta saattoi lähteä?

- Mennään majataloon nukkumaan, hei, aamulla sitten yritetään, se on helpompaakin. Pimeys nukkuu silloin päiväunia, Korppi yritti, kun huomasi Äänen epäröinnin. - Hei, mennään mehulle. Yks neuvoa antava. Mietitään. Pimeessä ei kuule kannata mennä muualle kun siistiin, hyvin valaistuun paikkaan. Eiks siinä ois järkeä?

Mutta Ääni pudisti päätään. Jokin voimakas tunne sen sisällä yhtä kaikki hoputti matkaan heti, vaisto kertoi, että itse asiassa heillä oli kiire. Oli aivan pakko lähteä, oli vain.

- Älä yritä, sinä lupasit jo, Ääni sanoi ja lisäsi uhkaavasti: - Jos nyt perut taas puheesi, menen todella tuonne Lulun luo ja paljastan kaiken!

Korppi nielaisi. Voi kohtalon kurjuutta! Miten ja mistä ja miksi juuri tämä hyypiö olikaan sattunut ilmestymään sen tielle!

Vaikka Korppi kuinka manaili mielessään, se ei auttanut: eihän Ääni edes voinut kuulla sitä. Korppi vilkaisi vielä kerran anovasti Ääntä, mutta se oli turhaa, tämä oli päätöksensä tehnyt ja se piti. Ei auttanut muu kuin totella.

36.

Heidän onnekseen yö alkoi kirkastua.

Rajuilman tuoma tuuli kiidätti juuri viimeisiä pilviä taivaalta. Rankkasateen jäljiltä itse ilmakein oli entistäkin raikkaampaa, miten helppo sitä oli hengittää. Korppi huokasi, sen verran se vielä sääli itseään.

Mutta mikä auttoi. Korppi lennähti omin avuin pensaikkoon ja kun se palasi, oli siivellä kiiltomatoja, jotka Korppi laittoi lyhtyyn. Ääni

otti lyhdyn, nousi Korpin selkään ja saman tien alettiin jo kohota yhä ylemmäs yötaivaalle, jossa tuhannet ja taas tuhannet tähdet sirisivät ja tuntuivat katsovan juuri heitä. Eikä siinä kaikki. Myös suuri punertava kuu nousi kuin tilauksesta metsän takaa ja alkoi levittää kalpeaa valoaan maan pinnalle kuin olisi kaatanut rasvatonta maitoa kannusta.

Matka eteni, lyhtykin loisti, rauhoitti. Ja Ääni alkoi hyräillä Lululta kuulemaansa laulua, sen toistaiseksi ainoaa säikeistöä. Kun sanat muisti ja piti mielessä, ei Ääntä pelottanut niin.

Korppikin tokeni. Siitä puolestaan alkoi tuntua silti kuin olisi edetty hyvässä

toimintafilmissä. Niinpä se lensi ja lensi, viuhtoi voimakkailla siivillään ja yötaivas yllä jatkoi tuikkimistaan. Miten kaunista ja kevyttä kuun valo oli, Ääni mietti, sitä riitti nyt kaikille, niin hyvälle kuin pahoille. Pahojakin kun löytyi. Pimeys itse oli varmaan sellainen? Mutta miksi?

Turha miettiä! Kuten sitäkin, mitä tehtäisiin, kun viimein tultaisiin perille. Se selviäisi kyllä. Tärkeintä oli, että sisar löytyisi, ja sen myötä laulun kadonnut säkeistö. Kun ne liittäisi yhteen, laulu olisi valmis ja kokonainen. Ja sitten? Sitten seuraisi taas jotain muuta.

37.

Hyvää vaiko pahaa? Niin pitkälle Ääni ei uskaltanut sittenkään ajatella. Ensin olisi kohdattava Pimeys, ja otettava siitä mittaa: katsottava sitä silmästä silmään. Jos Pimeydellä silmiä edes oli?

Äänen pohdinta keskeytyi, sillä Korppi alkoi laskeutua. Tummaa vettä ilmestyi näkyviin kuin tyhjästä ja niin tyyni oli veden pinta, että

siihen peilautui koko taivas. Tuntui kuin he olivat syöksymässä suoraan avaruuteen.

Ääni nielaisi; kaipa Korppi tiesi mitä teki. Mutta jotenkin Ääni oli alkanut luottaa Korpin lentotaitoon; niinpä sitä ei outoa kyllä pelottanut pahemmin. Korppi itse sen sijaan vapisi. Se levitti siipensä jarrutti ja laskeutui suolammen reunalle huonommin kuin koskaan. Täydellinen mahalasku aiheutti sen, että niin Korppi kuin Äänikin lennähtivät nurinniskoin suopursujen ja sammalkekojen sekaan.

Korppi päästi pahan äänen ja toisen ja kolmannen. Sen nilkkaan sattui ja yksi kynsi oli taittunut, ainakin siihen koski. Oi kaikkien

korppien Äiti, tule ja hoivaa minua, Korppi rukoili mielessään. Mutta eihän sellaista sopinut toverille paljastaa. Ääneen se saattoi siksi vain noitua: - Krääh kääk. Ja niitä seurasi vielä sulosointuinen suhaus: - Kruääk!

Pelkällä noitumisella oli heti omat seurauksensa. - Kuka uskaltaa häiritä rauhaani juuri kun **MINÄ** olen herännyt ja nautin aamiaista, kuului läheisestä kuusikosta.

Se ei ollut mikään ystävällinen tervehdys. Pikemmin ukkosen jylinää, ukkosen, joka juuri oli nousemassa päälle. Mutta täällä salamat ilmestyivät näkyviin vasta jyrinän jälkeen. Kuusikko avautui kuin kelopuusta veistetty

ovi, ja Pimeys itse astui esiin vihaisia
salamoita viskellen.

38.

Pimeässä Pimeyttä olisi ollut vaikea nähdä, mutta salamoiden valossa sen jylhät ääriviivat piirtyivät kyllä tajuntaan. Korppi ei saanut enää äännähdystäkään kurkustaan, ei edes korinaa. Tämä soppa oli täysin Äänen syytä, syököön siis sen itse. Korppi katsahti vielä kerran kohti Pimeyttä ja katosi samaan mustuuteen itsekin, koska pyörtyi.

- Minä uskallan häiritä, Ääni sanoi ja sen oma ääni vavahti. Ääntä pelotti todella, mutta siihen ei ollut nyt aikaa. - Kun minulla on asiaa. Minä etsin Laulua ja kuulin että se laulukin löytyy juuri täältä. Sen toinen säkeistö siis. Te, arvoisa Pimeys, olette ottanut Laulun tänne vastoin tahtoaan ja pidätte Laulua täällä vankina. Se ei käy. Päästäkää Laulu vapaaksi. Hänen oikea nimensä on Aida. Kun näin tapahtuu, me lähdemme molemmat heti pois ja sinä saat syödä aamiaisesi täydessä rauhassa. Vaikka yö kyllä nyt onkin...

- Mitä horiset, höperö, Pimeys tuhahti. -
Etkö tiedä kuka minä olen?

- En muista, että me olisimme ennen tavanneet. Ja jos, niin ainakaan meitä ei silloin esitelty toisillemme, Ääni kuuli omaksi hämmästykseseen sanovansa. Miten se edes pystyi puhumaan?

- Minä olen Yön kuningas, tämän valtakunnan hallitsija, elämän ja kuoleman herra, Pimeys murahti. Ja samassa jyrähti. Taas salamat valaisivat maan ja taivaan, mutta sammuiivat sitten. Vain jyrinä jäi ja levisi aaltoina yhä kauemmaksi.

Ääni pudisti päätään. Mitä enemmän se katseli Pimeyttä, sitä vähemmän Ääntä pelotti. Ei ei. Miten väärässä tämä oli. Elämän hallitsijaksi ei voinut kohota kukaan. Elämästä

ja sen pituudesta ei päättänyt yksikään olento,
ei edes Pimeys. Vain elämä itse.

39.

Pimeys ei Äänen mietteistä piitannut, tuskin oli niistä edes selvillä. Se tuntui vain kasvavan koossa. Pimeyden suuret kädet - ja kuinka monta niitä jo olikaan - ilmestyivät nyt yhä lähemmäs kuin ottaakseen Äänenkin vangikseen. Mutta silloin kuusikosta kuului outo kohahdus. Kun Pimeys viskoi taas salaman pari vain Ääntä pelottaakseen, Ääni

näki, miten kuusenoksien takaa ilmestyi nainen, aivan Lulun näköinen.

Äänen sydän hypähti. Sillä siinä lammen rannalla seiso i Aida. Juuri niin kuin Laulu itse.

Pimeyskin hämmästyi Aidan tulosta niin, että salamanippu karkasi sen kädestä ja sytytti tuleen kuivan kelokasan. Ääni näki Aidan aina vain paremmin. Kyllä, tätä hän oli etsinyt ja kaivannut. Mutta kovin mutkattomasti ei tämä ensitapaaminen sujunut, siitä piti Pimeys huolen. - Seis, palaa heti takaisin linnaan, Pimeys huusi ja huokui mustaa höyryä, suustaan, mutta Aida ei totellut. Se lähestyi, kulki pitkin lammen rantaa kaikessa rauhassa ja ojensi sitten kätensä Äänelle ja katsoi

vetoavasti silmiin. Ja vaikka Aida ei sanonut mitään, Ääni ymmärsi silti heti. Aida kiitti Ääntä siitä, että tämä oli tullut häntä hakemaan.

- Minä tulin, Ääni sanoi, tahtoi vahvistaa sen. - Tai oikeastaan tuo Korppi toi. Se nyt sattui vain torkahtamaan. Matka kun oli pitkä...

Korppi alkoi juuri herätä tainnoksista, mutta kun se avasi silmänsä ja näki Lulun sisaren, se uskoi olevansa unessa; niin samannäköisiä nämä olivat. Hyvä uni, sitä sopi jatkaa yhdessä Lulun kanssa! Niinpä Korppi korahti vain ja painoi pään taas siipensä alle. Niin se oli muutenkin kaikelta pahalta turvassa.

40.

Pimeydellä sen sijaan riitti sanottavaa. - Hiljaa. Nyt riittää! Ettekö te käsitä, että minä olen se, joka täällä määrään kaikesta, Pimeys huusi. Ja taas lammen pinta salamoï ja kalliot jyrähtelivät. Mutta kun Aida ojensi kätensä ja Ääni tarttui siihen lujasti, ei pelolle nytkään ehtinyt jäädä tilaa. Ja Ääni katsoi Pimeyttä päin ja vastasi: - Me vaikenemme toki, hyvin pian, lähdemme siis heti, kunhan Korppi tuosta

tokenee. Ellei sinulla satu täällä olemaan parempaa kyytiä tarjolla.

Pimeys ei uskonut kuulemaansa. Se alkoi kiehua ja kuohua ja muuttua yhä hurjemman näköiseksi mustaksi tornadoksi. Ja taas se jyrähti:

- Mitä sinä kääpiö mutiset. Tulepas tänne ja tuo Aida kiltisti mukanasasi. Tuosta korpista en piittaa, noita pahanilmanlintuja meillä riittää täällä kiusaksi asti.

Onneksi Korppi ei kuullut, päinvastoin, se hymyili: Lulu oli unessa juuri ottanut sitä kiinni siivestä ja silittänyt. Niinpä se jatkoi untaan. Aida taas puristi Äänen kättä yhä tiukemmin. Sen silmissä oli mykkää pelkoa ja

koko olemus vapisi. Mutta ääntäkään se ei päästänyt.

- Etkö sinä voi puhua, Ääni käsitti äkkiä. -

Onko sinut loihdittu?

Nainen nyökkäsi ja osoitti Pimeyttä, katsoi suoraan siihen. Se katse tunkeutui nuolen tavoin tätä kohti osuakseen suoraan sydämeen, mutta Pimeys tarttui siihen yhdellä välikäsistään ja heitti katseen pois. - Pyh, surkea yritys, Pimeys puhahti. - Parempi muuten, että tuo nainen pitää suunsa supussa. Ilkeä akka se muuten olisi, jäkättäisi kaiken aikaa. Ja Pimeys puhkesi kolkkoon nauruun.

41.

- Hiljaa hirviö, Ääni kuiskasi. Mutta Pimeys kuuli sen.

- Minäkö hirviö? Päin vastoin. Tuo nainen se oli hirviö kiljuessaan. Parempi että pysyy aina vaiti, suu supussa. Sopii tänne paremmin koristeeksi!

Eikä Pimeys malttanut olla kerskumatta tekojaan: - Minä otin tuolta äänen pois ja laitoin lasipurkkiin. Aida saa puhua ja laulaa

vain silloin kun minä haluan. Tai puhua se ei saa ollenkaan, laulaa vain.

Ja Pimeyden ääni muuttui äkkiä melkein helläksi: - Katsos kun täällä on väliin niin yksinäistä. Silloin laulu lohduttaa. Mutta tämän Aidan on laulettava sellaisia lauluja, joita minä haluan. Eikä se vielä suostu laulamaan niitä. Ja Pimeys huokasi teatraalisesti. - Mutta oppii kyllä. Oppii se. Näin ikääntyneellä velhoraukalla täytyy olla oikeus huveihin.

Aida alkoi vapista, niin suurta oli sen tuska. Mutta Ääni käsitti äkkiä, mitä nyt pitäisi tehdä. - Laula, Ääni sanoi Aidalle, - laula niin, että minä tunnen sen, pidä minua käsistä kiinni ja

laula, laula koko olemuksellasi ja sielullasi, niin minä annan sinulle äänen. Omani siis.

- Mitä siellä kuiskitaan, Pimeys sanoi ja alkoi kohota ja kasvaa niin suureksi, ettei enää ollut metsäänsä mahtua. Lampikin peittyi usvaan, kylmät tuulet alkoivat puhaltaa ja levittivät usvaa kaikkialle ja nuotiosta huolimatta oli taas vaikea nähdä enää eteensä.

Taas jyrähti ja salamoit ja Korppi, joka juuri oli avaamassa silmiään, ummistit ne jälleen kerran. Tämä ei ollut se uni, johon Lulun jälkeen olisi mukava siirtyä. Painajaisia, painajaisia, ei mitään sen kummallisempaa. Ehei, oli valittava kokonaan toinen vaihtoehto.

Parasta olisi pelata hedelmäpeliä ja unohtaa koko juttu. Ja niin se mielessään tekikin.

42.

- Auta meitä, Aida. Laula, laula, minä pyydän, Ääni henkäisi vaivoin. Sen omatkin voimat alkoivat hiipua Pimeyden imiessä heitä kaikkia kohti kuusikkoa ja sen perällä odottavaa kivilinnaa.

Aida vilkaisi Ääntä, lampea, Pimeyttä ja tarttui entistä lujemmin Äänen käsiin. Ja sitten Aida avasi suunsa.

Ensin oli hiljaista, kuului vain Pimeyden hengityksen kiivas huounta, mutta äkkiä siihen sekoittui muutakin. Ääni muisti äänirautansa, kilautti sitä ja äänirauta alkoi soida. Ja samassa laulu alkoi kohota Äänen suusta. Ensin hiljaa kuin hiipien, mutta vähitellen Ääni sai yhä paremman tuntuman Lauluun ja osasi antaa sille juuri oikeat puhtaat sävelet.

Hetkeen ei tapahtunut mitään, mutta mitä varmemmin Ääni lauloi, mitä enemmän Aida innostui, sitä valoisammaksi kävi lammen pinta. Ja kun Ääni kohosi korkealle ja alkoi ylistää maata ja taivasta, hyvyyttä ja valoa, uskoa, toivoa ja rakkauttakin, kuului valtaisa kohahdus. Ja äkkiä Pimeys katosi vain. Jäljelle

jäi vain tuulen vihellys, joka sekin hitaasti haipui jonnekin metsän taa.

Ja samassa alkoi aamu. Niin kuin yötä ei koskaan olisi ollutkaan.

Korppi herätettiin nyt väkisin ja sille kerrottiin mitä oli tapahtunut. - Juu juu lapsikullat, hauska satu, Korppi aloitti kepeästi, mutta lopetti heti kun näki Aidan. Jösses, kukas tuo oli, unessa jo tavattiin? Melkein kuin Lulu, vain jotenkin... niin... toisenlainen... pienempikin... Mutta Korpille ei nyt suotu aikaa sen toisarvoisiin pohdintoihin, sillä oli jo kiire päästä kotiin. Ties vaikka Pimeys uuden yön koittaessa sittenkin taas palaisi ja ottaisi heidät vangikseen?

43.

Ääni muisti vielä yhden asian, joka olisi vain pakko tehdä. Onneksi valoa riitti nyt, kuu valaisi ja lyhytkin. Niinpä Ääni rohkaisi mielensä ja haki sydän pamppailen Pimeyden kivilinnasta lasipurkin, jonne Pimeys oli Aidan oman äänen sulkenut. Ovi oli auki ja purkki pöydällä. Ihmeellistä, miten helposti kaikki sujui nyt, kun Pimeys oli poissa. Ja heti kun Ääni pääsi takaisin ulkoilmaan, se avasi

lasipurkin kannen. Eikä muuta tarvittu.

Samassa Aida alkoi itse puhua ja laulaa.

Ja kyllä Aida puhuikin. Äänen oli ihan toppuuteltava itseään, jottei puuttuisi sen puhetulvaan, sen alle kun uhkasi hukkaa. Mutta mitä sitten. Puhukoon. Kaikki oli hyvin. Matkaan vain. Mutta miten: Aida olisi jo liikaa Korpin kyydittäväksi.

Pulmasta päästiin, kun Korppi hetken mietittyään muisti vanhan kutsuhuutonsa taksikuskiajaltaan. Se päästi outoja ääniä kurkustaan ja pian alkoi taivaalta kuulua kurkien ääntelyä ja niiden pendolino suhahti lammen reunalle tasaisen taitavasti kuin ei olisi muuta tehnytkään.

Ääni nousi myös kurkiauran kyytiin ja istuutui Aidan viereen; näin Korppi säästyisi ponnistelun vaivoilta. Eikä kulunut kuin hetki, kun oltiin taas ilmassa. Korppi lensi edellä kurkiaura perässään. He kohosivat yhä ylemmäksi ja ylemmäksi ja Ääntä alkoi pelottaa, mutta kun se puristi Aidan kättä, olo helpottui vähän. Kun pelon voi jakaa, se vähenee. Tai ainakin puolittuu. Jos siihen itse uskoo.

44.

Jokainen matka loppuu joskus; niin nytkin. Kurkiaura laskeutui ja maa alkoi taas näkyä, puut kasvaa taas vauhdilla. Silmissä vilisi ja vatsaan tuli puristava tunne, mutta vain hetkeksi. Kurjet tömähtivät maahan, mutta koska laskeuduttiin viljapellolle, jota vielä ei ollut puitu, se pehmensi törmäystä. Kun Ääni pääsi pystyyn, seiso i Aida jo siinä vierellä ja otti Ääntä taas kädestä kiinni.

Korppi kraakaisi, ja laskeutui aivan viereen.

- Kas näin, minä toin teidät perille, tuota, mutta annas pari pesetaa noille pojille, ikään kuin kiitokseksi hienosta limusiinikyydistä.

Minä voim välittää.

Mikä auttoi. Ääni otti Vaavin, avasi vetoketjun salaa, ja otti sieltä muutaman hohtavan kiven. Ja Korppi oli taas pyörtyä, nyt vain onnesta. Ei ihme jos niistä kivistä jäi siinä touhussa yksi Korpin taskuunkin.

Hyvän laskeutumisalueen oli kurkiaura löytänyt, sillä pikkukaupunki näkyi jo metsän reunustalla. Ja siinä heitä lähimpänä kohosi Lulun kabaree, totta kai. Kyllä Korppi oli

tiennyt, miten juuri se paikka löytyisi, kun oli osoitetta neuvonut.

Korppi kääntyi nyt Aidan puoleen ja pyysi, että tämä sanoisi muutaman suopean sanan sen itsensä puolesta, kun Lulu taas tavattaisiin. Korppi nolostui pyyntöään; näin alas se ei ollut ennen vajonnutkaan, nöyryyttävää! Ja Korppi oikein punastui, mikä näkyi sen silmien välkkeestä, ja nielaisi ja tunsi häpeääkin siinä hetken, mutta hetken vain. Sitten se oli Korppi taas, tyyni oma itsensä: oikea mustakaapuinen herrasmies, frakki aina yllä ja valmiina toimintaan. Sen puolesta voisi mikä tahansa juhla taas alkaa.

45.

Ja juhla alkoikin. Kun Lulu näki Aidan, se mykistyi ensin hyväksi toviksi. Mutta sitten kumpikin puhkesi puhumaan yhteen ääneen. Eikä sisarusten ilolle ollut tulla loppua lainkaan. Korppi oli myös onnellinen, koska Lulu antoi sen istua siinä lähellään, juuri kuten Korpin unessa.

Vain Äänelle tuli outo olo. Laulu oli löytynyt, se oli itse saanut olla siinä mukana,

muuttua osaksi Laulua, oli se antanut Laululle oman äänensä. Mutta nyt se oli ohi. Seikkailu oli lopussa, sisarukset taas yhdessä. Kaikki oli siis hyvin, oikein hyvin. Mutta mutta... Ja Ääni huokasi. Se tunsi itsensä taas yhtä yksinäiseksi kuin silloin rotkossaan.

Muut juhlijat eivät Äänen murheita huomanneet. Simapullot poksattelivat, rupisammakko löi nyt bassorumpua (mäyrä ei ollut pimeiltä puuhiltaan vielä ehtinyt töihin), heinäsiirkat virittelivät viulujaan ja Lulun nauru kaikui niin, että koko sali kumisi. Aida sanoi jotain ja purskahti itsekkin nauruun. Mutta kaikkein kovimmin nauroi Korppi, se oli saanut jo mallasmehunsa - pelkän

puolukkapirtelön itseasiassa, sillä maltaat eivät enää oikein sopineet sen vatsalle - ja kertoi kovaan ääneen seikkailuistaan. Varsinkin siitä, miten oli tavannut Pimeyden ja hyökännyt pelottomasti tämän kimppuun. - Sillä sipuli ja loput kirjassa, jonka tästä seikkailusta kirjoitan, Korppi uhoi.

Kaikilla oli hauskaa. Voi onnea, voi iloa!

Ääni nielaisi. Se kääntyi, meni hiljaa ovesta ulos ja pysähtyi pihalle.

Tällaista tämä nyt oli, kaikki oli ohi. Laulu oli löytynyt, elänyt hetken, kadonnut taas. Niin oli ollut, Ääni käsitti, niin tulisi olemaan.

Minne se itse nyt lähtisi? Tännekään Ääni ei

voinut jäädä; sitä ei kukaan enää tarvitsisi saati
kaipaisi. Kotiinko tässä pitäisi sittenkin palata?

46.

Ääni otti askeleen ja toisen ja kolmannen ja vielä muutaman lisää. Ja pysähtyi sitten. Niin kuin joku olisi kutsunut sitä nimeltä.

Oikein Ääni oli kuullut. - Minne sinä menet, se joku kysyi ja tuli siihen aivan viereen.

Aida. Aida siinä todella oli. Se hymyili ja ojensi taas kätensä. - Vai haluatko täällä toipua rauhassa viime yöstä, uskon. Se oli

uskomatonta. Kiitos sinulle. Ilman sinua minä en olisi tässä. Ilman sinua en laulaisi.

Ääni painoi katseensa maahan. Joskus kiitoksen sanat, jopa pienet ja mitättömän tuntuiset, ovat painavampia kuin mitkään muut.

Aida jatkoi: - Kuule, sinua tarvitaan tuolla nyt, kun suunnittelemme Lulun kanssa tänne aivan uutta ohjelmaa.

Ohjelmaa? Mitä mitä? Lulu lauloi, Aida oli taas löytänyt oman äänensä, mihin Ääntä enää täällä tarvittaisiin?

Aida ymmärsi Äänen mietteet. - Kuule, se sanoi vain. - Tule nyt vain kiltisti perässä tuonne sisälle.

Eikä siinä muu auttanut. Itse asiassa Ääni totteli mielellään. Salissa kaikui yhä musiikki, orkesteri soitti, kynttilät loistivat kuin Aidan silmät. Ja myös Korpin, se oli huumaannuksissaan, sillä Lulu oli juuri palkannut sen yleismieheksi, seremoniamestariksi ja juoksupojaksikin. Ja Korppi oli suostunut, saihan se olla lähellä Lulua, ainakin joskus.

Sinä iltana ei uni tullut kenenkään silmiin. Kabareeta ei avattu yleisölle, sillä nyt juhlittiin oman väen kesken. Musiikki soi ja illan kohokohtana oli se, kun Lulu ja Aida lauloivat oman laulunsa: ensin lauloi Lulu ja toisen säkeistön lauloi itse Aida.

47.

Ääni kuunteli henkeään pidättäen. Laulu oli viimeinkin siinä, ehjänä ja kokonaisena. Ja Ääni hyräili hiljaa mukana ja sitä alkoi itkettää. Mutta se nieli kyyneleensä ja katsoi Aidaa. Tämä hymyili ja haki Äänenkin lavalle ja pakotti myös sen yhtymään lauluun. Eikä se lopulta vaikeata ollutkaan. Jopa Korppi alkoi lopulta laulaa. Mutta sen laulu taas, kuten tiedetään, on jo kokonaan toisesta oopperasta.

Tähän tarinamme voi päättyä. Mutta vielä tulee silti mieleen myös kysyä: - Entäs sitten, kuinkas nyt? Vastauskin löytyy, miksei löytyisi. Kas näin elämä jatkui: Aidasta tuli taas kuuluisa, ja sellainen Aida yhä on. Aida kiittää esiintymään kaikkialle ja laulaa laulaa laulaa, julistaa lauluillaan valon voittoa pimeydestä, vaikka joskus yön synkkyydessä ja Pimeyden taas hiipiessä kaikella voimallaan näkyviin, se ei aivan siltä tunnukaan. Mutta luovuttaa ei voi.

Aida ei matkusta yksin, sillä Ääni on aina mukana. Eikä vain mukana, myös Ääni on alkanut laulaa sen kanssa, joskus aivan omiakin lauluja, sellaisia, joita puron solina

tuo sen mieleen. Sillä myös kotirotko ja luola ovat yhä olemassa ja siellä Ääni lepää, kun elämän meno ja humu ja matkustaminen käyvät liiaksi voimille. Se kuuntelee rotkonsa ainoaa ääntä ja ottaa purosta ilman äänirautaakin sen perussävelen, jonka varassa Ääni jaksaa taas elää ja voi myös laulaa. Ja Aida saapuu sen vieraaksi ja kuuntelee ja yhtyy lauluun ja silloin vasta rotko alkaa kaikua ja levittää laulua koko komeuteensa.

48.

Entä Korppi? Entä Lulu? Yhdessä he ovat ja sitten taas erikseen, ja yhdessä erikseen ja erikseenkin taas yhdessä. Heidän elämänsä on myrskyistä, eroja tulee ja yhteenottoja, mutta myös kiihkeitä kohtaamisia ja anteeksiannon suloisia sopusoinnun hetkiä, joita Korppikin huomaa lopulta haluavansa. Ja jos ei huomaa, Lulu saa Korpin kyllä huomaamaan.

Niin elämä jatkuu hiljentyäkseen vasta sitten, kun ilta saapuu. Ja sitten yö sytyttää taas taivaalle tähdet sen merkiksi, että on aika käydä levolle - uutta aamua odottamaan. Mutta tätä yötä ei Pimeys juurikaan enää häiritse, sille ei vain anneta siihen lupaa tai mahdollisuutta.

Millainen sitten on Laulu, nimenomaan se Laulu, jossa puhuttiin kadonneesta sisaresta; kuinka kuuluu varsinkin sen toinen säkeistö?

Nuotit näyttävät jo kadonneen. Sanoista taas on ollut liikkeellä monia versioita. Yhtään niistäkään ei vielä ole tavoitettu, mutta antikvariaatista ostetun kirjan välistä on löytynyt nuhjaantunut ohjelmalehtinen, johon

on raapustettu muistiinpanoja konsertista, jossa sekä Aida että Lulu ovat Laulun esittäneet. Lehtiseen raapustetut sanat ovat seuraavanlaisia: “onni”, “kauneus”, “maailma”. Löytyy säkeentapainenkin: “Murhetta ei - tuuli vei.” Ja lopuksi alalaidassa näkyy sotkuisia sanoja, joista yhtä voi tulkita kahdella tavalla. Siinä lukee joko “yritys” tai “ylistys”.

49.

Sanojen tulkitsijasta riippuu lopputulos, niin on aina. Mutta ehkä todennäköisempi vaihtoehto on sittenkin "ylistys". Elämää, jos mitä, kannattaa ylistää monin tavoin, niin sanoin kuin lauluin.

Eivätkä tulkinnat siihen lopu. "Ymmärrys" tai "ystävyyys" ovat myös tulleet sen perässä olevista kirjainröykkiöistä sanojen tutkijoiden

ja satunnaisten lukijoiden mieleen. Ja sinne ne ovat saaneet myös luvan mieluusti jäädä.

Eikä syyttä. Maailmassa tarvitaan aina hyviä sanoja ja vilpittömiä tekoja. Ilman niitä voi Pimeys taas saapua ja kaapata vallan kokonaan omiin käsiinsä.

Copyright 2012 © Hannu Mäkelä